СПЕЦІАЛЬНІ РОЗДІЛИ

ОБЧИСЛЮВАЛЬНОЇ МАТЕМАТИКИ

КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ No2

Багаторозрядна модулярна арифметика

1. Мета роботи

Отримання практичних навичок програмної реалізації багаторозрядної арифметики; ознайомлення з прийомами ефективної реалізації критичних по часу ділянок програмного коду та методами оцінки їх ефективності.

- 3. Завдання до комп'ютерного практикуму
- А) Доопрацювати бібліотеку для роботи з m-бітними цілими числами, створену на комп'ютерному практикумі No1, додавши до неї такі операції:
- 1) обчислення НСД та НСК двох чисел;
- 2) додавання чисел за модулем;
- 3) віднімання чисел за модулем;
- 4) множення чисел та піднесення чисел до квадрату за модулем;
- 5) піднесення числа до багаторозрядного степеня d по модулю n.

Модулярну арифметику рекомендовано реалізовувати на базі редукції Баррета, піднесення до степеня— на базі схеми Горнера. Мова програмування, семантика функцій та спосіб реалізації можуть обиратись довільним чином.

Окрім основного завдання, ви також можете виконати додаткове завдання згідно варіанту.

- Б) Проконтролювати коректність реалізації алгоритмів; зокрема, для декількох Багаторозрядних a,b,c,n перевірити тотожності
- В) Обчислити середній час виконання реалізованих арифметичних операцій. Підрахувати кількість тактів процесора (або інших одиниць виміру часу) на кожну операцію. Результати подати у вигляді таблиць або діаграм.

Хід роботи

Після до написання бібліотеки класу bignum, а саме функцій для роботи з модулярною арифметикою, створимо файл тестування що перевірить коректність нашої роботи. В ньому ми порівняємо значення обраховані за допомогою бібліотеки та без неї.

Демонстрація роботи:

Проведемо тести, запишемо час, і запустимо профайлер.

```
gratigo@dedsec:~
[*] Checking addition...
Abn + Bbn == Bbn + Abn: True
A + B == Abn + Bbn: True
(A + B) + C == Abn + (Bbn + Cbn): True
[!] Addition seems right checking subtraction...
Abn - Bbn == Bbn - Abn: True
A - B == Abn - Bbn: True
[!] Subtraction seems right
[*] Checking multiplication...
Abn - Bbn == Bbn - Abn: True
A - B == Abn - Bbn: True
(A - B) - C == Abn - (Bbn - Cbn): True
(Abn+Bbn)*Cbn == Abn*Cbn + Bbn*Cbn: True
[!] Multiplication seems right
[*] Checking power...
base**Bbn == base**B: False
a^phi(n) == 1 mod n: 1
[!] Seems right
[*] Starting time tests
Average addition time: 0.000000128015 seconds
Average subtraction time: 0.000000148797 seconds
Average multiplication time: 0.000003274895 seconds
Average powering time: 0.000006112500 seconds
```

Додавання

```
234749 function calls (229661 primitive calls) in 0.082 seconds
Ordered by: standard name
ncalls tottime percall cumtime percall filename:lineno(function)
          0.000
                   0.000
                             0.082
                                      0.082 <string>:1(<module>)
          0.018
                   0.000
                             0.035
                                      0.000 bignum.py:12(__init__)
                                      0.000 bignum.py:121(__ge__)
0.000 bignum.py:139(__lt__)
                             0.000
          0.000
                   0.000
          0.000
                   0.000
                             0.000
 1698
                             0.001
                                      0.000 bignum.py:158(mulStep)
          0.001
                   0.000
2546/2
          0.004
                   0.000
                             0.082
                                      0.041 bignum.py:171(__mul__)
2546/2
          0.009
                   0.000
                             0.082
                                      0.041 bignum.py:270(karatsubaStep)
 5936
          0.003
                   0.000
                             0.003
                                      0.000 bignum.py:28(base10)
  3394
          0.001
                   0.000
                             0.001
                                      0.000 bignum.py:310(shiftLeft)
                                      0.082 bignum.py:402(barrettReduction)
          0.000
                   0.000
                             0.082
                                      0.000 bignum.py:423(__init__)
          0.000
                   0.000
                             0.000
                                      0.082 bignum.py:427(__add__)
                             0.082
          0.000
                   0.000
          0.018
                   0.000
                             0.033
                                      0.000 bignum.py:57(__add__)
                             0.006
          0.004
                   0.000
                                      0.000 bignum.py:82(sub_s)
  1699
          0.001
                   0.000
                             0.010
                                      0.000 bignum.py:98(__sub__)
          0.012
                             0.015
                                      0.000 conv_types.py:15(convert)
                   0.000
 22912
 2547
          0.001
                   0.000
                             0.001
                                      0.000 conv_types.py:3(getDigits)
          0.000
                   0.000
                             0.082
                                      0.082 modprof_tests.py:10(add)
          0.000
                   0.000
                             0.082
                                      0.082 {built-in method builtins.exec}
          0.003
                   0.000
                             0.003
                                      0.000 {built-in method builtins.isinstance}
          0.004
                             0.004
                                      0.000 {built-in method builtins.len}
 74826
                   0.000
 11880
          0.002
                   0.000
                             0.002
                                      0.000 {built-in method builtins.max}
 30017
          0.002
                   0.000
                             0.002
                                      0.000 {method 'append' of 'list' objects}
                                      0.000 {method 'disable' of '_lsprof.Profiler' ob
          0.000
                   0.000
                             0.000
     1
                                      0.000 {method 'pop' of 'list' objects}
          0.000
    64
                   0.000
                             0.000
```

Віднімання:

```
4668355 function calls (4566370 primitive calls) in 1.618 seconds
  Ordered by: standard name
                     percall cumtime percall filename:lineno(function)
  ncalls tottime
             0.000
                       0.000
                                  1.618
                                            1.618 <string>:1(<module>)
  451326
                        0.000
                                             0.000 bignum.py:12(__init__)
                                             0.000 bignum.py:121(__ge__)
0.000 bignum.py:139(__lt__)
             0.000
                        0.000
             0.000
                        0.000
                                  0.000
   33434
             0.024
                        0.000
                                  0.028
                                             0.000 bignum.py:158(mulStep)
 50148/6
             0.075
                        0.000
                                  1.616
                                             0.269 bignum.py:171(__mul_
 50148/6
             0.170
                        0.000
                                  1.616
                                             0.269 bignum.py:270(karatsubaStep)
  116998
             0.051
                        0.000
                                  0.051
                                             0.000 bignum.py:28(base10)
                                             0.000 bignum.py:310(shiftLeft)
   66862
             0.015
                        0.000
                                  0.015
                                             0.809 bignum.py:402(barrettReduction)
     3/2
             0.000
                        0.000
                                  1.618
                                             0.000 bignum.py:423(__init__)
             0.000
                                  0.000
                        0.000
             0.000
                                             1.618 bignum.py:431(__sub__)
  133720
                                             0.000 bignum.py:57(__add__)
              0.350
                        0.000
              0.085
                                             0.000 bignum.py:82(sub_s)
                                             0.000 bignum.py:98(__sub__)
0.000 conv_types.py:15(convert)
33433/31735
                          0.000
  451326
                        0.000
                                  0.303
   50151
             0.009
                        0.000
                                  0.010
                                             0.000 conv_types.py:3(getDigits)
             0.000
                        0.000
                                  1.618
             0.000
                        0.000
                                  1.618
                                             1.618 {built-in method builtins.exec}
  852504
                                             0.000 {built-in method builtins.isinstance}
             0.062
                        0.000
                                  0.062
 1510188
             0.087
                        0.000
                                             0.000 {built-in method builtins.len}
                                  0.087
  234019
                        0.000
                                             0.000 {built-in method builtins.max}
                                             0.000 {method 'append' of 'list' objects}
0.000 {method 'disable' of '_lsprof.Profiler' objects}
0.000 {method 'pop' of 'list' objects}
                        0.000
  600447
              0.037
                                  0.037
              0.000
                        0.000
                                  0.000
              0.000
                        0.000
                                  0.000
```

Множення

```
379513 function calls (371299 primitive calls) in 0.136 seconds
Ordered by: standard name
                                          0.136 <string>:1(<module>)
          0.000
                     0.000
                               0.136
 36983
           0.030
                     0.000
                                0.058
                                          0.000 bignum.py:12(__init__)
                     0.000
                                0.000
                                          0.000 bignum.py:121(__ge__)
           0.000
                                          0.000 bignum.py:139(__lt__)
           0.000
  2741
           0.002
                     0.000
                                0.002
                                          0.000 bignum.py:158(mulStep)
4110/3
           0.007
                     0.000
                                0.136
                                          0.045 bignum.py:171(__mul__)
                               0.136
4110/3
           0.015
                     0.000
                                          0.045 bignum.py:270(karatsubaStep)
  9583
           0.005
                     0.000
                               0.005
                                          0.000 bignum.py:28(base10)
                                          0.000 bignum.py:310(shiftLeft)
  5479
           0.001
                     0.000
                                0.001
                                          0.096 bignum.py:402(barrettReduction)
           0.000
                     0.000
                                0.096
           0.000
                     0.000
                                0.000
           0.000
                     0.000
                                          0.136 bignum.py:438(__mul__)
                     0.000
                                          0.000 bignum.py:57(__add__)
           0.029
           0.008
                     0.000
                                0.010
                                          0.000 bignum.py:82(sub_s)
           0.002
                                0.016
                                          0.000 bignum.py:98(__sub__)
 36983
           0.002
                     0.000
                                0.002
                                          0.000 conv_types.py:3(getDigits)
           0.000
                     0.000
                               0.136
                                          0.136 modprof_tests.py:14(mul)
                                          0.136 {built-in method builtins.exec}
0.000 {built-in method builtins.isinstance}
           0.000
                     0.000
                               0.136
 69856
                     0.000
                                0.005
           0.005
                                          0.000 {built-in method builtins.len}
119551
           0.007
                     0.000
                                0.007
                                          0.000 {built-in method builtins.max}
 19175
           0.003
                     0.000
                                0.003
                                          0.000 {method 'append' of 'list' objects}
0.000 {method 'disable' of '_lsprof.Profiler' objects}
0.000 {method 'pop' of 'list' objects}
 50322
           0.003
                     0.000
                                0.003
           0.000
                     0.000
                                0.000
           0.000
                     0.000
                                0.000
```

Степінь:

```
164172 function calls (160674 primitive calls) in 0.057 seconds
Ordered by: standard name
                               cumtime percall filename:lineno(function)
                   percall
                      0.000
                                            0.057 <string>:1(<module>)
           0.000
15788
           0.013
                      0.000
                                 0.024
                                            0.000 bignum.py:12(__init__)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                            0.000 bignum.py:146(__eq__)
                                            0.000 bignum.py:147(<listcomp>)
0.000 bignum.py:148(<listcomp>)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                      0.000
           0.000
                                 0.000
           0.001
                      0.000
                                 0.001
                                            0.007 bignum.py:171(__mul__)
           0.003
                      0.000
                                 0.057
                                            0.057 bignum.py:199(__pow__)
0.007 bignum.py:270(karatsubaStep)
                      0.000
1757/8
                      0.000
           0.002
                      0.000
                                 0.002
                                            0.000 bignum.py:28(base10)
  2340
           0.001
                      0.000
                                 0.001
                                            0.000 bignum.py:310(shiftLeft)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                            0.000 bignum.py:34(baseN)
                                 0.023
                                            0.000 bignum.py:57(__add__)
  1166
           0.003
                      0.000
                                 0.004
                                            0.000 bignum.py:82(sub_s)
                                            0.000 bignum.py:98(__sub__)
0.000 conv_types.py:15(convert)
  1166
           0.001
                      0.000
                                 0.006
 15788
           0.008
                      0.000
                                 0.011
                                            0.000 conv_types.py:3(getDigits)
0.057 modprof_tests.py:16(pow)
           0.000
                      0.000
                                 0.000
  1762
                      0.000
                                 0.057
           0.000
                      0.000
                                 0.057
                                            0.057 {built-in method builtins.exec}
           0.000
 29814
                      0.000
                                            0.000 {built-in method builtins.isinstance}
 53479
           0.003
                      0.000
                                 0.003
                                                   {built-in method builtins.len}
           0.001
                      0.000
                                 0.001
                                            0.000 {built-in method builtins.max}
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                            0.000 {built-in method math.log}
                                            0.000 {method 'append' of 'list' objects}
0.000 {method 'disable' of '_lsprof.Profiler' objects}
0.000 {method 'find' of 'str' objects}
 21232
           0.001
                                 0.001
           0.000
                      0.000
                                 0.000
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                                   {method 'lstrip' of 'str' objects}
           0.000
                      0.000
                                 0.000
                                            0.000
```